Domarkandidatkurs 2026

Att vara domare

SBF:s intentioner

- Enhetliga krav på nationella domare enligt SBF Bok 1 Appendix 4
- Skapa samsyn
  - Från planering till avrapportering
  - Fallbeskrivningar som hjälpmedel

Domarehandbok 2024!

SBF
DOMAREHANDBOK 2024

Utgåva 2024-10-01

https://www.worldarchery.sport/sport/education/judging

Krav på Domaren

- Appendix 4 Utbildning och organisering av domare i SBF Bok 1
- Grundkunskap
  - Genomfört digitala utbildningar: Bågskytten: Introduktion till bågskytte, Licens A, B utbildning med betyg via bågskyttarnas utbildningsportal
  - Hitta snabbt i regelboken
  - Känna regelns intention
- Integritet
  - Självständigt beteende – Visa ingen favorisering
  - Rättvis behandling av alla

Domarens uppträdande

- Döma
  - I enlighet med reglerna
    - hitta inte på egna
    - Att släppa igenom regelbrott för att inte vara taskig mot någon är att vara taskig mot alla andra
  - Skyddande attityd
    - Poäng tas om reglerna kräver det!
  - Rättvist
  - Personliga beslut, ta ditt ansvar för dina beslut

Domarens uppträdande

- Skapa förtroende
  - Kunskap
  - Beslutsamhet
  - Tydlig information
  - Konsekventa domslut
  - Domarehandbok 2024/ Den senaste
  - Fysisk standard
  - Klädsel, domarväst / uppträdande

Domarens uppträdande

- Var alert och fokuserad på tävlingen!
- Behåll lugnet
  - Kontrollera ditt humör
  - Informera, men diskutera inte domslutet
  - Du har tid, men slösa inte med den i onödan
  - Le – men skämta inte, var seriös i rollen
  - Slappna av, visa att du trivs i domarerollen
- Samarbeta
  - Konferera med andra domare
  - Konferera med skjutledaren
- Reagera när det behövs
  - Men undvik förseningar

Domarens ansvar

- Uppfyll plikterna
  - Var lojal mot reglerna
  - Var lojal mot dina uppdrag som domare
  - Var lojal mot beslut som andra domare har gjort
    - Undvik att svara på ”Hur skulle du ha dömt” frågor
  - Var lojal mot juryns beslut
  - Förbättra din domarteknik
  - Håll dig uppdaterad om regler och procedurer
- Utbilda klubbkamraterna

Domarens ansvar

- SÄKERHETEN PÅ BANAN
  - Var vaksam
  - Ingrip omedelbart
  - Reagera lagom
  - Använd visselpipan vid akut fara, många signaler

Domares utrustning

- Vilken utrustning skall domaren ha?
  - Förstoringsglas
  - Röd penna, Svart penna, blyerts
  - Litet anteckningsblock
  - (Domarkortet) Giltiga domare i Resultatdatabasen.
  - Gult och rött kort
  - Tidur, mobil
  - Visselpipa
  - Måttband
  - Uppdaterad regelbok
  - Kommunikationsutrustning tex mobil
  - Skjutmått
  - Midjeväska
  - Domarväst

SBF Tekniska ombud

- Vara väl insatt i gällande tävlingsbestämmelser och deras tillämpning
- Kontrollera tävlingsfunktionärernas duglighet
- Kontrollera banorna (säkerhet, mått mm)
- Kontrollera tävlandes utrustning
- Bistå tävlingsledningen
- Ingå i domarekommittén men inte tävlingsjuryn
- INTE agera som taveldomare

Tävlingsledare

- Vara väl insatt i gällande tävlingsbestämmelser och deras tillämpning
- Ser till att funktionärerna finns på plats
- Delegerar arbetsuppgifter, utbildar funktionärer
- Kontrollerar funktionärernas arbete
- Leder domarkommittén, ansvarar för att tävlingen genomförs enligt reglerna
- Avgör om tävlingen skall avbrytas (i samråd med skjutledaren)

Skjutledare

- Vara väl insatt i gällande tävlingsbestämmelser och deras tillämpning
- Har god kontroll över hela skjutlinjen
- Styr skjutningen med signaler, akustiska, visuella
- Är observant på taveldomares signaler
- Ger ny skjuttid efter materielfel eller andra avbrott
- Kontrollerar att inga pilar sitter kvar i tavlorna
- Informerar skyttarna via högtalare
- Ansvarar för säkerhet och skjutintervall vid uppvärmningsskjutningen
- Avgör om tävlingen skall avbrytas (i samråd med tävlingsledaren)

Taveldomare

- Vara väl insatt i gällande tävlingsbestämmelser och deras tillämpning
- Övervakar diskret tilldelade tavlor
- Ger skyttarna erforderlig service
- Kontrollera att ingen skjuter före/efter signal
- Håller kontakt med skjutledaren
- Hanterar materielfel, informerar skjutledaren
- Kontrollerar att skyttarna följer gällande tävlingsbestämmelser

Taveldomare

- Följer med fram men stannar före tavlorna
- Avvisar obehöriga från tävlingsbanan
- Övervakar markeringen, kontrollerar att skjutprotokoll blir rätt förda
- Dömer pilar på begäran
- Kontrollerar att alla pilar är dragna
- Kontrollerar tavlornas skick, byter slitna tapeter
- Arbetar snabbt och effektivt med framförhållning, ser till att reservmateriel finns
- Återvänder sist men snabbt bakom skjutlinjen

Patrullchef

- Är domarens ställföreträdare
- Kontrollerar att säkerhetsbestämmelser följs
- Utser markörer/protokollförare
- Ser till att skjutstationen bemannas
- Ser till att patrullen inte fördröjer tävlingen
- Beordrar förtida markering vid risk för pilskador (korthåll upp till 15m)
- Anmäler regelbrott till tävlingsledningen
- Ser till att tävlingsreglerna följs

Domare taveltävlingar

- Kontrollerar banans mått & säkerhet
- Kontrollerar tapeterna, liggande
- Kontrollerar att tapeter är på rätt höjd
- Pilbedömning, signerar
- Signerar vid felaktig poäng på pil
- Ger varningar & drar poäng
- Tar tid vid materialfel
- Materielkontroll
- Skriver rapport

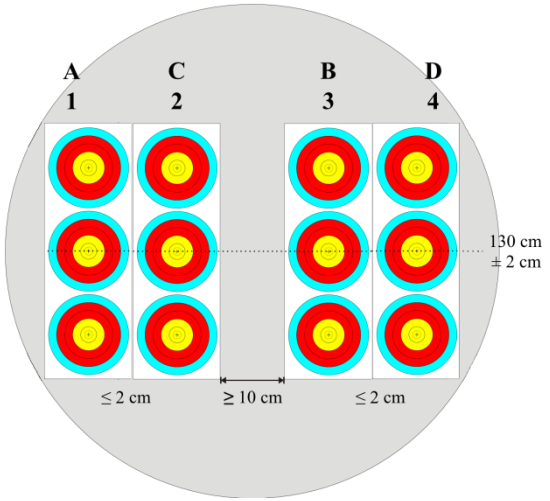

Domare skogstävlingar

- Kontrollerar banans mått & säkerhet
- Kontrollerar F&J tapeterna, liggande
- Fält ev Pilbedömning, signerar
- Signerar vid fel poäng på pil
- Tidskontroll Ger varningar & drar poäng
- Tar tid vid materialfel
- Materielkontroll
- Skriver rapport

Konsten att döma

- Var påläst, men ha regelboken till hands. Ingen begär att du ska kunna den utantill. Boken är en säkerhet både för dig och skytten.
- Din uppgift är att skapa en rättvis tävling och att ge alla möjlighet att prestera sitt bästa, inte att straffa bort poäng i alla situationer.
- Det är bättre att lära skyttarna hur man gör rätt än att dela ut straff för varje enkelt misstag.

Konsten att döma

- Leta inte efter ett sätt att ta poäng från skytten, leta efter en regel som låter honom behålla sitt resultat.
- Bestraffa inte enkla misstag, men se upp med sådant som ger skytten en orättvis fördel. Här får du inte tveka att ingripa.

Vad hände?

Ta reda på vad som verkligen hände, utred hela situationen:

- Lyssna på skytten och andra som var med. Det är bra för din image som rättvis domare. Men dra inga slutsatser än. Du behöver teknisk bevisning och/eller egna observationer.
- Kontrollera materiel (pilar, tavla mm) som var inblandad.
- Kontrollera vid behov båda skjutprotokollen.

Vad hände?

- Såg du själv händelsen? Dina observationer väger tungt i sammanhanget.
- Tänk efter, är detta en situation som skytten kunnat manipulera till sin fördel?
- Om nej, låt eventuell osäkerhet tala till skyttens fördel.
- Om ja, handla efter det för skytten sämre alternativet.

Avge Din Dom

- Döm efter regelboken. Använd regler som verkligen står i boken och i rätt sammanhang. Tolka regeln rätt! Varför finns regeln?
- Tala tydligt om ditt beslut.
- Tala om för de berörda att domslutet kan överklagas och hur det går till.
- Anteckna alla detaljer om händelsen.
- Ge dig inte in i diskussioner om domslutet!!

Reagera rimligt

Ta hänsyn till tävlingens och skyttarnas nivå. Ställ inte samma krav på en knatteskytt som på en erfaren elitskytt.

Skyttar är generellt dåliga på regelkunskap och behöver läras hur man gör rätt, inte avskräckas från allt framtida tävlande.

Att säga till är ett utmärkt alternativ vid mindre regelbrott som inte ger fördel för skytten.

Skapa inte problem

Hindra **aldrig** en skytt från att skjuta sin pil, om det inte är en akut säkerhetsrisk. Ett domslut kan överklagas och ändras, men en oskjuten pil förblir oskjuten och poänglös.

Låt skytten skjuta, döm efteråt, och låt eventuellt juryn avgöra ärendet.

Materielfel

Godkänn **alltid** ett materielfel. Bara skytten själv kan avgöra om något inte är som vanligt med utrustningen.

Det är aldrig en fördel att stå ensam på skjutlinjen för att skjuta ikapp. Det finns en orsak till att en sådan skytt alltid applåderas!

Var uppmärksam på skyttar som av okynne ofta anmäler materielfel. Osportsligt uppträdande!

Materielfel

Nej, det finns ingen regel som säger att skytten måste ha en extra pil i kogret!

Nej, det finns ingen regel som säger att skytten skall kontrollera sina pilar innan han går fram till skjutlinjen!

Låt därför aldrig en skytt försöka skjuta en skadad pil, det är en akut säkerhetsrisk!

GODKÄNN MATERIELFEL!